

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА
МАКАРОВА
ПІВДЕННИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР НАН УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК СУДНОБУДУВАННЯ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ НУК
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

**МИКОЛАЇВЩИНА І ПІВНІЧНЕ ПРИЧОРНОМОР'Я:
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ
ДО 170-ОЇ РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
АДМІРАЛА С. О. МАКАРОВА**

ІХ Всеукраїнська науково-методична конференція

27 вересня 2019 р.

*Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова,
кафедра соціально-гуманітарних дисциплін,
пр-т Героїв України, 9*

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Миколаїв – НУК – 2019

УДК 94(477.7)

ОРГАНІЗАТОРИ

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Південний науковий центр НАН України
Академія наук суднобудування
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського
Національна спілка краєзнавців України
Миколаївська обласна організація
Навчально-науковий гуманітарний інститут НУК
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

Матеріали публікуються за оригіналами, які представлені авторами
Редколегія не завжди поділяє погляд авторів статей
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор

Відповідальний за випуск:

О. В. Бобіна

Миколаївщина і Північне Причорномор'я: історія і сучасність. До 170-ої річниці від дня народження адмірала С. О. Макарова : матеріали IX Всеукраїнської науково-методичної конференції. 27 вересня 2019 року. – Миколаїв : НУК, 2019. – 85 с.

В матеріалах IX Всеукраїнської науково-методичної конференції розглядають питання формування почуття регіонального патріотизму, гордості за свою «малу» Батьківщину та формування активної громадянської позиції серед молоді і студентства. Конференція присвячена 170-й річниці від дня народження адмірала С. О. Макарова

УДК 94(477.7)

© Національний університет
кораблебудування імені
адмірала Макарова, 2019

ліцею на університет, урочисте відкриття якого відбулося 1(13) травня 1865 р.

Джерела та література

1. Аракелян М. Р., Василенко А. М., Горяга О. В. Історія Одеської школи права: навч.-метод. посіб. Одеса: Фенікс, 2015. 240 с.
2. Каменецкий Ф. История Ришельевского лицея 1817–1867 г. URL: <http://odesskiy.com/chisto-fakti-iz-zhizni-i-istorii/istoriya-rishelevskogo-litseja-1817-1867g.html> (дата обращения: 1.09.2019).
3. Міхневич Л. В. Ришельевський ліцей – витоки вищої юридичної освіти в Одесі. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2013. Вип. 182. Ч. 3. С. 18–26.
4. Покровський О. Стислий нарис історії Ришельовського ліцею. *Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної*

України Запорізького державного університету: Південна Україна XVIII–XIX століття. Запоріжжя: РА «Тандем-У», 2001. Вип. 6. С. 275–276.

Sugatska N. V., Mykolaiv Institute of Law of the National University «Odessa Law Academy» (Ukraine, Mykolaiv), sugatska@ukr.net

Foundation and Activities of the Richelieu Lyceum

The article analyzes the activity of the Richelieu Lyceum from the moment of its foundation (1817) up to the opening of the Novorossiysk University (1865) at its base. It determines the periods in the history of lyceum activity. The author emphasizes the teaching of legal disciplines in it.

Key words: Richelieu Lyceum, Novorossiysk University, legal department, lawyers, civil servants.

УДК 316.48

Ткаченко А. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Україна, Миколаїв),
anastasiya.tkachenko88@gmail.com

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ КОНФЛІКТУ

Автором розкрито сутність поняття конфлікт та основні підходи до його розуміння.

Ключові слова: конфлікт, конфліктна ситуація, комунікація.

На думку дослідника, найбільш доцільним буде розпочати аналіз даної проблематики із визначення і характеристики основних дефініцій. Поняття конфлікту є доволі складним і багатокомпонентним. Існує велика кількість визначень конфлікту, в залежності від різних критеріїв, контексту та ін.

Поняття «конфлікту» можна визначити, як відсутність згоди між двома або більше сторонами, які можуть бути фізичними особами або групами. Кожна сторона робить все можливе, щоб була прийнята її точка зору і заважає іншій стороні робити це саме [1, с. 53].

У свідомості людей конфлікт найчастіше ототожнюється з агресією, погрозами, суперечками, ворожістю, війною та ін. В результаті поширена думка, що конфлікт завжди є небажаним явищем і його необхідно негайно вирішувати, як тільки він виникне. Таке ставлення простежується в працях

авторів, які належать до шкали наукового управління та адміністративно-бюрократичного підходу. Ці погляди зумовлені тим, що функціонування ефективної організації розглядалося прихильниками цих шкіл, як порушення правил, процедур, взаємодії посадових осіб в умовах існування раціональної організаційної структури. Вважалося, що негайна ліквідація конфлікту повинна здійснюватися використанням зазначених вище складових організацій [1, с. 55].

Конфлікт може бути функціональним і сприяти підвищенню ефективності організації або дисфункціональним і призвести до зниження особистої задоволеності, групового співробітництва і ефективності організації. Роль конфлікту залежить від того, наскільки ефективно ним управляють. А щоб управляти конфліктом, необхідно розуміти причини

виникнення конфліктної ситуації. Найчастіше керівники вважають, що основною причиною конфліктів є зіткнення особистостей. Однак аналіз показує, що вину потрібно перенести і на інші фактори [2, с. 70].

Сучасна теорія і практика конфліктології свідчать, в реальному житті люди досить часто неоднаково сприймають і оцінюють ті чи інші події, і це нерідко призводить до спірних ситуацій. Якщо ситуація, що виникла, несе в собі загрозу для досягнення мети навіть одному з учасників взаємодії, то виникає конфлікт [4].

Конфліктна ситуація – це накопичені протиріччя, пов'язані з діяльністю суб'єктів соціальної взаємодії, що об'єктивно створюють підґрунтя для реального протиборства між ними. Конфліктна ситуація – це основна умова виникнення конфлікту на підставі порушення балансу інтересів учасників взаємодії. Деякі конфліктні ситуації існують тривалий час і не переростають у конфлікт тому, що індивіди не спілкуються один з одним. Для переходу конфліктної ситуації у конфлікт, як правило, необхідний зовнішній вплив або початок активних дій хоча б з однієї сторони конфлікту [4].

Конфлікт (від лат. *conflictus* – зіткнення) – це зіткнення протилежно спрямованих, несумісних одна з одною тенденцій у свідомості окремо взятого індивіда, у міжособистісних взаємодіях індивідів, або груп людей, які пов'язані з гострими негативними емоціями, переживаннями [4].

Для з'ясування сутності конфлікту важливо виділити його основні ознаки й сформулювати необхідні й достатні умови його виникнення.

Конфлікт характеризується такими специфічними ознаками:

1. Протилежність думок конфліктуючих сторін, або протилежність позицій у свідомості особистості, причому ця протилежність повинна бути виражена явно, доведена, так би мовити, до «точки кипіння» [3, с. 112].

2. Протиборство суб'єктів соціальної взаємодії, що характеризуються нанесенням взаємного збитку (морального, матеріального, фізичного, психологічного й т. ін.) [3, с. 113].

3. Відсутність комунікації між його учасниками, коли конфліктуючі не тільки не слухають, але й не чують один одного. Взаємодія при відсутності комунікації носить руйнівний характер [3, с. 114].

4. Блокування нормального функціонування соціальної системи чи особистості [3, с. 115].

Таким чином, можна зробити висновок, що необхідними й достатніми умовами виникнення конфлікту є наявність у суб'єктів соціальної взаємодії протилежно спрямованих мотивів чи суджень, а також стану протиборства між ними.

Джерела та література

1. Анцупов А. Я., Баклановский С. В. Конфликтология в схемах и комментариях: учебное пособие. 2-е изд., перераб. Санкт-Петербург: Питер, 2009. 304 с.
2. Гришина Н. В. Психология конфликта. Санкт-Петербург: Питер, 2004. 464 с.
3. Орлянський В. С. Конфліктологія. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 258 с.
4. Конфліктологія: навч. посіб. для студ. ВНЗ інж.-пед. спец. / Д. В. Коваленко, І. М. Шалімова, О. М. Керницький, В. А. Бурбіга, О. Б. Кравченко; Укр. інж.-пед. акад. Харків: Точка, 2012. 221 с.

Tkachenko A. V., Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Mykolaiv, Ukraine), anastasiya.tkachenko88@gmail.com

The essence and basic approaches to understanding the conflict

The author describes the essence of the concept of conflict and basic approaches to its understanding.

Key words: *conflict, conflict situation, communication.*